

Δελτίο Τύπου
Λουξεμβούργο, 7 Δεκεμβρίου 2016

Συνδρομή της ΕΕ προς την Ουκρανία: τα αποτελέσματα είναι μέχρι στιγμής επισφαλής, δηλώνουν οι ελεγκτές

Σύμφωνα με τη νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, η συνδρομή της ΕΕ προς την Ουκρανία είχε περιορισμένο αντίκτυπο και, παρά τη μεταρρυθμιστική ώθηση που παρατηρήθηκε έκτοτε, τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα εξακολουθούν να είναι επισφαλής. Κατά το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου που αφορούσε ο έλεγχος, το ασταθές πολιτικό, νομοθετικό και διοικητικό πλαίσιο περιορίσε την αποτελεσματικότητα της συνδρομής της ΕΕ, δηλώνουν οι ελεγκτές.

Οι ελεγκτές αξιολόγησαν κατά πόσον η συνδρομή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης ήταν αποτελεσματική όσον αφορά τη στήριξη των μεταρρυθμίσεων στην Ουκρανία. Εξετάστηκαν οι τομείς της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών και της καταπολέμησης της διαφθοράς, καθώς του φυσικού αερίου, μεταξύ 2007 και 2015.

Στον απόηχο των γεγονότων του Μαϊντάν του 2014, η συνεργασία ΕΕ-Ουκρανίας σημείωσε πρόοδο, δηλώνουν οι ελεγκτές, ωστόσο τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ακόμη η χώρα επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τη μεταρρυθμιστική διαδικασία, ενώ οι κίνδυνοι που συνδέονται με τους ολιγάρχες, πρώην και νυν, παραμένουν υψηλοί. Η ΕΕ ανταποκρίθηκε άμεσα στην κρίση του 2014 με μια δέσμη μέτρων ύψους 11,2 δισεκατομμυρίων ευρώ σε διάστημα επτά ετών. Ωστόσο, αυτό ήταν λύση έκτακτης ανάγκης. Η ΕΕ διέθεσε και εκταμίευσε μεγάλα χρηματικά ποσά ταχέως και χωρίς προηγούμενη συμφωνία επί της στρατηγικής της.

«Η στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία παραμένει έργο σε εξέλιξη, παρά τις σημαντικές προσπάθειες της Επιτροπής», δήλωσε ο Szabolcs Fazakas, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση. «Κατά τον χρόνο του ελέγχου μας, υπήρχε ιδιαίτερη πολιτική προσήλωση στη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης. Ωστόσο, η εναλλαγή διοικητικών στελεχών υπονόμωσε τις μεταρρυθμίσεις, ενώ οι χαμηλοί μισθοί δημιούργησαν συνθήκες που ευνοούν τη διαφθορά. Απαιτείται η λήψη περαιτέρω μέτρων για την επίτευξη των στόχων.»

Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ορισμένα απτά και βιώσιμα αποτελέσματα που απέδωσαν οι μεταρρυθμίσεις των δημόσιων οικονομικών, καθώς και βελτίωση του πλαισίου καταπολέμησης της διαφθοράς. Ωστόσο, η διαχείριση των δημόσιων οικονομικών δεν είχε κεντρική θέση στον διάλογο ΕΕ-Ουκρανίας κατά το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου 2007-2013. Μέχρι το 2014, η περιορισμένη προσήλωση της ουκρανικής κυβέρνησης στη μεταρρυθμιστική διαδικασία είχε ως

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της σχετικής ειδικής έκθεσης που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

αποτέλεσμα να σημειώνονται ελλείψεις και καθυστερήσεις. Η καταπολέμηση της διαφθοράς ενισχύθηκε με το σχέδιο δράσης για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων του 2011 και επιταχύνθηκε περαιτέρω χάρη στη βελτίωση της συνεργασίας μετά τα γεγονότα του Μαϊντάν. Ωστόσο, παρά τη νέα μεταρρυθμιστική ώθηση που παρατηρήθηκε από το 2014 και εξής, τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα εξακολουθούν να είναι επισφαλή. Τα αποτελέσματα των μέτρων κατά της διαφθοράς δεν είναι ακόμη ορατά.

Αδυναμίες στον καθορισμό των προϋποθέσεων της στήριξης ή στην αξιολόγηση της εκπλήρωσης τους είχαν αντίκτυπο στον σχεδιασμό της δημοσιονομικής στήριξης και της οικονομικής συνδρομής. Ωστόσο, η παρακολούθηση του τρόπου υλοποίησης της συνδρομής της ΕΕ ήταν κατά βάση αποτελεσματική και η αναστολή των πληρωμών δημοσιονομικής στήριξης είχε ως αποτέλεσμα την προώθηση των προτεραιοτήτων της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών κατά την περίοδο 2011-2013.

Στον τομέα του φυσικού αερίου, σημειώθηκε κάποια επιτυχία όσον αφορά τη βελτίωση της διακυβέρνησης και τη διασφάλιση του εφοδιασμού της ΕΕ με φυσικό αέριο διερχόμενο από την Ουκρανία. Όμως, ο διάλογος ΕΕ-Ουκρανίας για το φυσικό αέριο στιγματίστηκε από την ανεπαρκή ανάληψη σχετικής δέσμευσης εκ μέρους της χώρας και από την απόκλιση των απόψεων των ενδιαφερόμενων μερών της ΕΕ. Ο σχεδιασμός της συνδρομής της ΕΕ για τη βελτίωση της διακυβέρνησης και για τον ασφαλή εφοδιασμό περιελάμβανε προϋποθέσεις οι οποίες ήταν ασαφείς και δύσκολο να αξιολογηθούν. Ορισμένες φορές, τα δεδομένα που αφορούσαν την παρακολούθηση δεν ήταν υψηλής ποιότητας, και οι κοινές εκθέσεις ΕΕ-Ουκρανίας δεν παρείχαν αρκετά αναλυτική επεξήγηση των δυσκολιών. Μέχρι το 2014, η συνδρομή της ΕΕ είχε περιορισμένο αντίκτυπο στη λειτουργία του τομέα του φυσικού αερίου της Ουκρανίας και απέδωσε μικτά αποτελέσματα ως προς τον ασφαλή εφοδιασμό. Ωστόσο, ένα σημαντικό επίτευγμα έκτοτε ήταν η θέσπιση νόμου σχετικά με το φυσικό αέριο τον Απρίλιο του 2015, σύμφωνα με την τρίτη δέσμη μέτρων της ΕΕ για την ενέργεια.

Οι ελεγκτές διατυπώνουν σειρά συστάσεων για τη βελτίωση της συνδρομής της ΕΕ προς την Ουκρανία. Η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης πρέπει να:

- δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών στο πλαίσιο της διαδικασίας διαλόγου με την Ουκρανία·
- βελτιώσουν τον σχεδιασμό των προϋποθέσεων και των εκταμιεύσεων της οικονομικής συνδρομής·
- ενισχύσουν την παρακολούθηση του τρόπου υλοποίησης της συνδρομής·
- δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στην αποτελεσματική υλοποίηση και βιωσιμότητα των μεταρρυθμίσεων·
- προβούν στις ενέργειες που επιβάλλονται για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της συνδρομής της ΕΕ προς την Ουκρανία στον τομέα του φυσικού αερίου.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Η Ουκρανία είναι μία από τις μεγαλύτερες και σημαντικότερες από πολιτική άποψη χώρες που γειτνιάζουν με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, στη χώρα επικρατούν συνθήκες θεσμικής και πολιτικής αστάθειας, προβλήματα διακυβέρνησης και οικονομικές και δημοσιονομικές δυσκολίες.

Η Ουκρανία καταγράφει ανεπαρκείς οικονομικές επιδόσεις μετά την ανεξαρτητοποίησή της το 1991. Οι θετικοί ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης στις αρχές του 2000 δέχθηκαν σοβαρό πλήγμα από την παγκόσμια κρίση του 2008 και έκτοτε η οικονομία δυσκολεύεται να ανακάμψει. Η δημοσιονομική κατάσταση στην Ουκρανία έχει επιδεινωθεί με την πάροδο των ετών, κυρίως εξαιτίας της κακοδιαχείρισης των δημόσιων πόρων. Επιπλέον, το σκέλος των εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού επηρεάζεται αρνητικά από την εκτεταμένη παραοικονομία. Παρά τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες, η Ουκρανία εξακολουθεί να θεωρείται η πλέον διεφθαρμένη χώρα της Ευρώπης. Κατεστημένα συμφέροντα επηρεάζουν τη χάραξη της κυβερνητικής πολιτικής. Ομάδες ολιγαρχών εξακολουθούν να ασκούν τεράστια επιρροή στην οικονομία, την πολιτική και τα μέσα ενημέρωσης της χώρας.

Μετά το 2004 σημειώθηκαν τρία μείζονος σημασίας πολιτικά γεγονότα: η «πορτοκαλί επανάσταση» του 2004, οι προεδρικές εκλογές του 2010 και η επανάσταση του Μαΐντάν του 2014. Από τις αρχές του 2014, η εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας απειλείται σοβαρά.

Η σύρραξη στην ανατολική Ουκρανία όξυνε σε μεγάλο βαθμό τις οικονομικές και δημοσιονομικές προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η χώρα.

Η συνεργασία ΕΕ-Ουκρανίας εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας και, συγκεκριμένα, της ανατολικής της διάστασης, της ανατολικής εταιρικής σχέσης. Κατά την περίοδο 2007-2015, η οικονομική βοήθεια που παρείχε η ΕΕ συνίστατο σε επιχορηγήσεις ύψους 1,6 δισεκατομμυρίων ευρώ, το ήμισυ των οποίων χορηγήθηκε ως δημοσιονομική στήριξη, και σε δάνεια μακροοικονομικής στήριξης ύψους 3,4 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Η ειδική έκθεση αριθ. 32/2016 με τίτλο «Συνδρομή της ΕΕ προς την Ουκρανία» διατίθεται σε 23 γλώσσες της ΕΕ.